

Förslag till övervakningsprogram för havsförvaltningsplanen i Finland åren 2026-2032

Utlåtande till Miljöministeriet och Tillstånds- och tillsynsverket

Stadsstyrelsen 02.03.2026 § 52

47/00.01.08/2026

Planeringen av havsvården styrs i Finland av lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004) och statsrådets förordning om havsvårdsförvaltningen (980/2011) med vilka Europeiska unionens ramdirektiv om en marin strategi har verkställts. Målet med havsvården är en god miljöstatus i den marina miljön från kustlinjen till den ekonomiska zonens yttre gränser. Finlands havsförvaltningsplan uppdateras i tre skeden med sex års mellanrum.

Den andra delen av havsvårdsförvaltningsplanen som nu är föremål för samråd, Övervakningsprogram för Finlands havsförvaltningsplan för åren 2026–2032, uppdateras år 2026. Planens första del Havsmiljöns tillstånd i Finland 2024 uppdaterades år 2024. Planens tredje del, Åtgärdsplan för Finlands havsvårdsförvaltningsplan för åren 2028–2032, kommer att uppdateras år 2027. Den reviderade havsvårdsförvaltningsplanen lämnas in i sin helhet till statsrådet för godkännande i slutet av 2027.

Miljöministeriet och Tillstånds- och tillsynsverket ber om bl.a. Hangö stads utlåtande om förslaget för övervakningsprogram för Finlands havsvårdsförvaltningsplan för åren 2026–2032. Från samma organisation önskas endast ett gemensamt utlåtande. Utlåtanderesponsen önskas lyfta fram eventuella brister eller fel samt positiva poänger i utkastet för övervakningsprogrammet för Finlands havsvårdsförvaltningsplan för åren 2026–2032. Responsen tas i beaktande då dokumentet färdigställs. Till sist görs en sammanfattning av responsen. Utlåtanden och åsikter ska ges senast 27.3.2026 kl. 16.00.

Bilaga: Övervakningsprogrammet för Finlands havsförvaltningsplan 2026–2032
UTKAST TILL KOMMENTARER.pdf

Förslag

Stadsstyrelsen beslutar att till Miljöministeriet och Tillstånds- och tillsynsverket lämna följande utlåtande, vilket utgör Hangö stads enhetliga ställning i ärendet och där även affärsverket Hangö Vattens synpunkter har beaktats:

Det föreslagna övervakningsprogrammet för havsvårdsplanen i Finland för åren 2026–2032 är omfattande och väl strukturerat. Staden ser det som positivt att programmet utnyttjar och beaktar den information som fås genom den övervakning av havs- och kustvatten som utförs med stöd av miljöskyddslagen och vattenlagen i anslutning till miljötillstånd.

Ur affärsverket Hangö Vattens perspektiv påpekas dock att genomförandet av övervakningsprogrammet måste säkerställa att inga nya överlappande skyldigheter uppstår för miljötillståndspliktiga aktörer, och att övervakningen förblir riskbaserad och anpassad till lokala förhållanden. Eventuella nya skyldigheter bör baseras på regionala särdrag, till exempel beakta Hangöområdets exponering mot öppet hav i den hydrografiska övervakningen och bedömningen av ekologisk status, samt vara riskbaserade i övervakningen av skadliga ämnen. Hangö Vatten betonar också att de krav på datahantering som presenteras i programmet ska genomföras så att inga nya manuella

arbetsmoment eller systemändringar uppstår utan tillräcklig övergångstid och tydliga anvisningar. I övervakningsprogrammet bör de lagstadgade skyldigheterna tydligt skiljas från den nationella kunskapsproduktionen.

Övervakningen av marint skräp (i programmet "Nedskräpningar") är viktig i Hangö, där en övervakningsplats för marint skräp inrättades av miljöcentralen SYKE våren 2025. I en kuststad städas stränderna regelbundet både av invånare och av staden, men mängden och typen av skräp mäts och följs inte upp. Affärsverket Hangö Vatten lyfter fram att endast standardiserade metoder bör användas vid en utvidgning av mikroplastövervakningen. Reningsverket bör inte åläggas nya skyldigheter innan metoderna är etablerade.

Enligt övervakningsprogrammet följs oljeutsläpp från fartyg upp genom gränsbevakningens övervakningsflygningar (programmet "Miljöföreningar"). Det vore viktigt att även kunna övervaka andra kemikalieutsläpp från fartyg. För kustkommunerna skulle denna information vara betydelsefull med tanke på beredskapsplaneringen för miljöolyckor.

Även fysisk förlust och skada på havsbotten övervakas i programmet "Biologisk mångfald: bentiska habitat". Stadsstyrelsen konstaterar att restaureringsåtgärder i allt högre grad genomförs i kustkommuner och avrinningsområden. Att beakta restaurerade kustmiljöer i övervakningsprogrammet vore ett viktigt tillägg.

I övrigt har Hangö stad inget att anmärka i ärendet.

Beslut

Förslaget godkändes.

Tilläggsuppgifter

stadsdirektör Simon Store, 040 135 9500
miljövårdschef Maria Degerlund, 135 9299
affärsverkschef Jennifer Gammals, 135 9360